

Downloaded via the EU tax law app / web

Lieta C-2/08

Amministrazione dell'Economia e delle Finanze

un

Agenzia delle Entrate

pret

Fallimento Olimpiclub Srl

(Corte suprema di cassazione l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

PVN – Kopien? ties?bu p?r?kums – Valsts ties?bu norma, kur? ir paredz?ts *res judicata* princips

Sprieduma kopsavilkums

Kopien? ties?bas – Tieša iedarb?ba – P?r?kums – Valsts ties?bu norma, kur? ir paredz?ts “res judicata” princips

Kopien? ties?bas neuzliek valsts tiesai pien?kumu nepiem?rot valsts procesu?los noteikumus, kas nol?mumam pieš?ir *res judicata* sp?ku, pat ja tas ?autu nov?rst Kopien? ties?bu p?rk?pumu, kas izdar?ts ar attiec?go nol?mumu. Tom?r *res judicata* principa ?stenošanas k?rt?ba, kas ir j?nosaka dal?bvalstu ties?bu sist?m? saska?? ar šo valstu procesu?l?s autonomijas principu, nedr?kst b?t maz?k labv?l?ga par to, kas reglament? l?dz?gas situ?cijas valsts teritorij? (l?dzv?rt?bas princips), ne ar? t?da, kas padara faktiski neiesp?jamu vai p?rm?r?gi apgr?tina Kopien? ties?bu sist?m? paredz?to ties?bu ?stenošanu (efektivit?tes princips).

Šaj? zi?? *res judicata* principa interpret?cija, saska?? ar kuru str?dos nodok?u jom?, ja gal?gaj? spriedum? attiec?gaj? liet? ir lemts par b?tisku jaut?jumu, kas ir kop?gs ar? cit?m liet?m, š?ds spriedums saist?b? ar šo jaut?jumu ir saistošs pat tad, ja attiec?gaj? liet? izdar?tie secin?jumi ir saist?ti ar atš?ir?gu taks?cijas laika posmu, nav sader?ga ar efektivit?tes principu. Š?da interpret?cija ne vien liedz apšaub?t tiesas nol?mumu, kam piem?t *res judicata* sp?ks, pat ja ar šo l?mumu ir p?rk?ptas Kopien? ties?bas, bet, p?rbaudot jebkuru citu kompetent?s nodok?u iest?des l?mumu, kas attiecas uz vienu un to pašu nodok?u maks?t?ju, bet uz citu taks?cijas gadu, tiesai ne?auj apšaub?t ar? secin?jumus, kas par b?tisku jaut?jumu, kurš ir kop?gs ar? cit?m liet?m, izdar?ti tiesas nol?mum?, kam piem?t *res judicata* sp?ks. Š?da *res judicata* principa piem?rošana novestu pie t?, ka gad?jum?, ja par gal?gu k?uv?is tiesas nol?mums ir pamatots ar interpret?ciju, kas sniegta attiec?b? uz Kopien? ties?bu norm?m par ?aunpr?t?gu r?c?bu pievienot?s v?rt?bas nodok?a jom?, kas ir pretrun? Kopien? ties?b?m, š?s ties?bu normas tiktu piem?rotas nepareizi attiec?b? uz katru n?kamo taks?cijas gadu, nepast?vot iesp?jai labot šo nepareizo interpret?ciju. Tik b?tiskus š??rš?us faktiskai Kopien? ties?bu normu piem?rošanai pievienot?s v?rt?bas nodok?a jom? nevar pamatot ar tiesisk?s droš?bas principu, un t?d?j?di tie ir j?uzskata par nesader?giem ar efektivit?tes principu.

L?dz ar to Kopien? ties?bas nepie?auj š?dos apst?k?os piem?rot valsts ties?bu normu, kur? ir paredz?ts *res judicata* princips, str?d? par pievienot?s v?rt?bas nodokli, kas attiecas uz taks?cijas gadu, attiec?b? uz kuru v?l nav pie?emts gal?gs tiesas l?mums, jo tas liegtu valsts

tiesai, kas izskata šo strīdu, ņemot vērā Kopienu tiesību normas par āunprātīgu rīcību, kura saistīta ar minēto nodokli.

(sal. ar 23., 24., 26. un 29.–32. punktu un rezolūvo daļu)

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 3. septembrī (*)

PVN – Kopienu tiesību pārkums – Valsts tiesību norma, kurā ir paredzēts res judicata princips

Lieta C-2/08

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Corte suprema di cassazione* (Itālija) iesniedza ar lūgumu, kas pieņemts 2007. gada 10. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 2. janvārī, tiesvedībā

Amministrazione dell'Economia e delle Finanze un

Agenzia delle Entrate

pret

Fallimento Olimpiclub Srl.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Šmāns [*K. Schiemann*] (referents), P. Kāris [*P. Kāris*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerālvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],

sekretāre R. Šereša [*R. Šereš*], administratore,

ģemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 22. janvārī tiesas sēdī,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Fallimento Olimpiclub Srl* vārdā – Dž. Tinelli [*G. Tinelli*], *avvocato*,
- Itālijas valdības vārdā – I. Brunī [*I. Bruni*], pārstāve, kurai palīdz P. Džentili [*P. Gentili*] un V. Ferrante [*W. Ferrante*], *avvocati dello Stato*,
- Slovākijas valdības vārdā – B. Ričiova [*B. Ricziová*], pārstāve,

– Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – E. Traversa [*E. Traversa*] un M. Afonso [*M. Afonso*], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2009. gada 24. marta tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? piem?rot *res judicata* principu str?d? par pievienot?s v?rt?bas nodokli (turpm?k tekst? – “PVN”).

2 Šis l?gums tika iesniegts saist?b? ar str?du starp *Fallimento Olimpiclub Srl* (maks?tnesp?j?ga sabiedr?ba *Olimpiclub Srl*, turpm?k tekst? – “*Olimpiclub*”) un *Amministrazione dell’Economia e delle Finanze* (Ekonomikas un finanšu p?rvalde, turpm?k tekst? – “finanšu p?rvalde”) par ?etriem pazi?ojumiem par nodok?u maks?jumu apm?ru attiec?b? uz PVN, kas *Olimpiclub* nos?t?ti attiec?b? uz 1988.–1991. taks?cijas gadu.

Valsts ties?bu akti

3 It?lijas Civilkodeksa (*codice civile*) 2909. pant? ar nosaukumu “Nol?muma *res judicata* sp?ks” ir noteikts:

“Secin?jumi, kas izdar?ti spriedumos, kuri ir ieguvuši *res judicata* sp?ku, ir saistoši lietas dal?bniekiem, to likum?gajiem mantiniekiem un ties?bu p?r??m?jiem.”

4 Šo pantu *Corte suprema di cassazione* (Kas?cijas tiesa) sav? spriedum? Nr. 13916/06 ir interpret?jusi š?di:

“[...] ja divas tiesved?bas, kur?s ir vieni un tie paši lietas dal?bnieki, ir saist?tas ar vien?m un t?m paš?m juridiskaj?m attiec?b?m un ja vienas no t?m ir nodibin?tas ar tiesas nol?mumu, kas ieguvis *res judicata* sp?ku, secin?jumi, kuri š?d? veid? izdar?ti attiec?b? uz šo tiesisko situ?ciju vai t?du faktisku vai ties?bu jaut?jumu risin?jumu, kas attiecas uz b?tisku, ab?m liet?m kop?gu jaut?jumu, un kuri t?d?j?di veido lo?isku premisu, kas ir b?tiska l?mumam, kurš iek?auts nol?muma rezolut?vaj? da??, nepie?auj, ka atk?rtoti tiek izskat?ts šis pats ties?bu jaut?jums, kas jau ir atrisin?ts, pat ja v?l?kas tiesved?bas m?r?i atš?iras no tiem, kas veidoja pirm?s tiesved?bas priekšmetu un “pras?jumus”.”

Pamata pr?va un prejudici?lais jaut?jums

5 *Olimpiclub*, kas ir sabiedr?ba ar ierobežotu atbild?bu, kura nodarbojas ar sporta centru b?vniec?bu un p?rvald?šanu, pieder sporta komplekss, kas atrodas uz It?lijas valstij piederoša zemes gabala. 1985. gada 27. decembr? t? ar bezpe??as apvien?bu *Associazione Polisportiva Olimpiclub* (turpm?k tekst? – “*Associazione*”), kuras liel?kajai da?ai dibin?t?ju pieder?ja ar? *Olimpiclub* kapit?la da?as, nosl?dza l?gumu, kas ??va *Associazione* izmantot visu min?t? sporta kompleksa apr?kojumu (turpm?k tekst? – “izmantojuma l?gums”). Savuk?rt *Associazione* bija pien?kums, pirmk?rt, samaks?t It?lijas valstij nodevu par valsts zemi (summu, kas j?maks? par lietošan? nodoto zemi), otrk?rt, ik gadu samaks?t 5 miljonus It?lijas liru k? ikgad?jo izdevumu atl?dz?bu un, trešk?rt, nodot *Olimpiclub* visus *Associazione* bruto ien?kumus, ko veido kop?j? ikgad?jo t?s locek?u iemaksu summa.

6 1992. gad? finanšu p?rvalde veica p?rbaudes saist?b? ar šo izmantojuma l?gumu un secin?ja, ka š? l?guma puses ar form?li prettiesiska akta pal?dz?bu faktiski bija darbojuš?s tikai ar

m?r?i apiet likumu, lai ieg?tu nodok?u priekšroc?bas. T?d?j?di *Olimpiclub* bija nodevusi bezpe??as apvien?bai pien?kumu segt visas attiec?g? sporta kompleksa administrat?v?s un p?rvald?bas izmaksas, vienlaikus sa?emot ie??mumus, ko š? *Associazione* guvusi t?s locek?u veikto iemaksu veid? un kas k? t?di nav apliekami ar PVN. T? k? finanšu p?rvalde uzskat?ja, ka izmantojuma l?gums nav sp?k?, t? visus bruto ien?kumus, ko *Associazione* guvusi to gadu laik?, uz kuriem attiecas finanšu p?rbaude, attiecin?ja uz *Olimpiclub* un t? rezult?t?, nos?tot ?etrus pazi?ojumus par nodok?u maks?jumu apm?ru, laboja PVN deklar?cijas, ko *Olimpiclub* bija iesniegusi attiec?b? uz 1988.–1991. taks?cijas gadu.

7 *Olimpiclub* par šiem pazi?ojumiem par nodok?u maks?jumu apm?ru iesniedza pras?bu *Commissione tributaria provinciale di primo grado di Roma* (Provinces pirm?s instances nodok?u tiesa, Roma), kas šo pras?bu apmierin?ja, atz?stot, ka finanšu p?rvalde nepamatoti nebija ??musi v?r? izmantojuma l?guma tiesisk?s sekas, jo t? nebija pier?djusi kr?pnieciska l?guma past?v?šanu.

8 Finanšu p?rvalde par šo nol?mumu iesniedza apel?cijas s?dz?bu *Commissione tributaria regionale del Lazio* (Lacio Re?ion?l? nodok?u tiesa), kas min?to nol?mumu apstiprin?ja. Min?t? tiesa uzskat?ja, ka finanšu p?rvalde nebija pier?djusi, ka ab?m l?gumsl?dz?j?m pus?m, kas bija nosl?gušas izmantojuma l?gumu, bija kr?pniecisks nodoms, jo iemesls, kura d?? t?s bija nosl?gušas min?to l?gumu, piln?gi pamatoti var?ja b?t t?ds, ka komercsabiedr?bai bija ekonomiski neizdev?gi tieši p?rvald?t uz??m?jdarb?bu, kas galvenok?rt saist?ta ar sportu.

9 Finanšu p?rvalde par p?d?jo min?to nol?mumu iesniedza kas?cijas s?dz?bu iesniedz?jties?. T? k? pa to laiku *Olimpiclub* tika atz?ta par maks?tnesp?j?gu, kas?cijas tiesved?b? k? atbild?t?js bija š? maks?tnesp?jas procesa administrators.

10 Kas?cijas tiesved?b? administrators nor?d?ja, ka past?v divi *Commissione tributaria regionale del Lazio* nol?mumi, kuri ieguvuši *res judicata* sp?ku un kuru priekšmets ir pazi?ojumi par nodok?u maks?jumu apm?ru attiec?b? uz PVN, kas attiec?b? uz *Olimpiclub* sagatavoti vienas un t?s pašas finanšu p?rbaudes rezult?t?, bet kas attiecas uz atš?ir?giem taks?cijas gadiem, proti, nol?mumi Nr. 138/43/00 un Nr. 67/01/03, kas attiecas uz 1992. un 1987. taks?cijas gadu.

11 Pat ja šie nol?mumi attiecas uz atš?ir?giem taks?cijas laika posmiem, tajos izdar?tie secin?jumi, k? ar? pan?ktais risin?jums saska?? ar It?lijas Civilkodeksa 2909. pantu, kur? ir paredz?ts *res judicata* princips, ir saistoši pamata tiesved?b?.

12 No iesniedz?jtiesas l?muma izriet, ka nodok?u jom?, interpret?jot It?lijas Civilkodeksa 2909. pantu, It?lijas tiesas ilgu laiku ir turpin?jušas iev?rot spriedumu noš?iršanas principu, saska?? ar kuru katrs taks?cijas gads ir neatkar?gs no citiem gadiem un ir saist?ts ar atš?ir?g?m nodok?u maks?t?ja un nodok?u iest?des tiesiskaj?m attiec?b?m sal?dzin?jum? ar iepriekš?jiem un n?kamajiem taks?cijas gadiem, l?dz ar to, ja par str?diem, kas attiecas uz atš?ir?giem viena un t? pašā nodok?a taks?cijas gadiem (pat par l?dz?giem jaut?jumiem), ir tais?ti atseviš?i nol?mumi, katrs str?ds saglab? savu neatkar?bu un l?mumam, ar ko ir izbeigts str?ds, nav nek?da *res judicata* sp?ka attiec?b? uz str?diem, kuri attiecas uz citiem taks?cijas gadiem.

13 Š? pieeja tom?r nesen tika main?ta, jo spriedumu noš?iršanas princips vairs netiek piem?rots. Turpm?k uz risin?jumu, kas izriet no str?d? pie?emta nol?muma, ja ar to saist?tie secin?jumi attiecas uz l?dz?giem jaut?jumiem, var pamatoti atsaukties cit? str?d?, kaut ar? min?tais nol?mums attiecas uz citu taks?cijas laika posmu, nevis to, uz kuru attiecas tiesved?ba, kur? k?ds atsaucas uz attiec?go laika posmu.

14 T? k? abos š? sprieduma 10. punkt? min?tajos nol?mumos ir konstat?ts, ka past?v atbilstoši ekonomiski iemesli, kas pamato izmantojuma l?guma nosl?gšanu *Associazione* un *Olimpiclub*

starp?, un t?d?j?di tie ir labv?l?gi p?d?jai min?tajai, atbild?t?ja pamata liet? apgalvoja, ka kas?cijas s?dz?ba ir j?atz?st par nepie?emamu, jo taj? ir l?gts no jauna lemt par tiem pašiem ties?bu un faktiskajiem jaut?jumiem.

15 ?emot v?r? šos apst?k?us, iesniedz?jtiesa uzskata, ka tai ir saistoši min?tie nol?mumi, kuros gal?gi ir apstiprin?ts, ka izmantojuma l?gums ir patiess, tiesisks un nav kr?pniecisks. Iesniedz?jtiesa tom?r nor?da, ka tas var?tu b?t izskaidrojams ar to, ka t? nevar?ja izskat?t pamata lietu, ?emot v?r? Kopien? tiesisko regul?jumu un Tiesas judikat?ru par PVN, proti, 2006. gada 21. febru?ra spriedumu liet? C?255/02 *Halifax* u.c. (Kr?jums, l?1609. lpp.) un konstat?t ties?bu ?aunpr?t?gu izmantošanu.

16 Iesniedz?jtiesa ?paši ?em v?r? 2007. gada 18. j?lija spriedumu liet? C?119/05 *Lucchini* (Kr?jums, l?6199. lpp.), kur? Tiesa ir atzinusi, ka Kopien? ties?b?m pret?ja ir t?das valsts ties?bu normas k? It?lijas Civillkodeksa 2909. pants piem?rošana, kur? ir paredz?ts *res judicata* princips, ja š? piem?rošana ir š??rslis valsts atbalsta atg?šanai, kas pieš?irts, p?rk?pjot Kopien? ties?bas. T? nor?da, ka min?tais spriedums, k? š?iet, liecina par zin?mu Tiesas judikat?ras tendenci *res judicata* principam pieš?irt relat?vu v?rt?bu un likt ne?emt v?r? š?du principu, lai iev?rotu Kopien? ties?bu normu p?r?kumu un nov?rstu konfliktu ar t?m. Iesniedz?jtiesa šaj? sakar? atsaucas uz 1999. gada 1. j?nija spriedumu liet? C?126/97 *EcoSwiss (Recueil, l?3055. lpp.)*, 2001. gada 28. j?nija spriedumu liet? C?118/00 *Larsy (Recueil, l?5063. lpp.)*, 2004. gada 7. janv?ra spriedumu liet? C?201/02 *Wells (Recueil, l?723. lpp.)*, k? ar? 2004. gada 13. janv?ra spriedumu liet? C?453/00 *Kühne & Heitz (Recueil, l?837. lpp.)*.

17 T? k? PVN iekas?šanai ir b?tiska noz?me Eiropas Kopienas pašu resursu izveid?, iesniedz?jtiesa jaut?, vai Tiesas judikat?r? ir paredz?ts neatz?t valsts nol?muma, kas saska?? ar valsts ties?b?m ir ieguvis *res judicata* sp?ku, saistošo raksturu. It?lijas Civillkodeksa 2909. panta piem?rošana pamata liet? trauc?tu piln?b? ?stenot principu par c??u pret ties?bu ?aunpr?t?gu izmantošanu, kas Tiesas judikat?r? par PVN izstr?d?ts k? instruments, lai garant?tu piln?gu Kopienas PVN sist?mas piem?rošanu, un š? tiesa šaj? sakar? atsaucas uz iepriekš min?to spriedumu liet? *Halifax* u.c.

18 Š?dos apst?k?os *Corte suprema di cassazione* nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?du prejudici?lu jaut?jumu:

“Vai Kopien? ties?bas izsl?dz t?das valsts ties?bu normas k? It?lijas Civillkodeksa 2909. pants piem?rošanu, kur? ir paredz?ts *res judicata* princips, ja min?t?s ties?bu normas piem?rošanas rezult?ts ir pretrun? Kopien? ties?b?m, t?d?j?di liedzot to piem?rot pat jom?s, kas neattiecas uz valsts atbalstu (uz kuru attiecas [iepriekš min?tais] spriedums liet? [...] *Lucchini* [...]), un it ?paši liet?s, kas saist?tas ar PVN un kas attiecas uz ties?bu ?aunpr?t?gu izmantošanu, lai ieg?tu nepamatotus nodok?u ietaup?jumus, it ?paši ?emot v?r? ar? valsts ties?bu noteikumus – kas interpret?ti [*Corte suprema di cassazione*] judikat?r? –, saska?? ar kuriem str?dos par nodok?iem, ja gal?gaj? spriedum? attiec?gaj? liet? ir lemts par b?tisku jaut?jumu, kas ir kop?gs ar? cit?m liet?m, tas ir saistošs saist?b? ar šo jaut?jumu pat tad, ja attiec?gais spriedums ir tais?ts saist?b? ar atš?ir?gu taks?cijas laika posmu?”

Par prejudici?lo jaut?jumu

19 Iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai pamata liet? apl?kojamajos apst?k?os Kopien? ties?bas liedz piem?rot t?du valsts ties?bu normu k? It?lijas Civillkodeksa 2909. pants str?d? par PVN, kas attiecas uz taks?cijas gadu, attiec?b? uz kuru v?l nav pie?emts gal?gs tiesas l?mums, ja š? ties?bu norma liegtu šai tiesai ?emt v?r? Kopien? ties?bu normas jaut?jum? par ?aunpr?t?gu r?c?bu, kas saist?ta ar min?to nodokli.

interpretācija ietekmē Kapienu tiesību piemērošanu.

29 Šajā sakarā ir jāsecina, kā to dara pati iesniedzējtiesa, ka minētā interpretācija ne vien liedz apšaubīt tiesas nolikumu, kam piemērt *res judicata* spēks, pat ja ar šo likumu ir pārskatītas Kapienu tiesības, bet, pārbaudot jebkuru citu kompetēts nodokļu iestādes likumu, kas attiecas uz vienu un to pašu nodokļu maksātāju, bet uz citu taksācijas gadu, neapņemas tiesai apšaubīt arī secinājumus, kas par būtisku jautājumu, kurš ir kopīgs arī citām lietām, izdarīti tiesas nolikums, kam piemērt *resjudicata* spēks.

30 Šāda *res judicata* principa piemērošana novestu pie tā, ka gadījumā, ja par galīgu kļuvis tiesas nolikums ir pamatots ar interpretāciju, kas sniegta attiecībā uz Kapienu tiesību normām par āunprēto rēķinu PVN jomā, kas ir pretrunā Kapienu tiesībām, šīs tiesību normas tiktu piemērotas nepareizi attiecībā uz katru nākamā taksācijas gadu, nepastāvot iespējai labot šo nepareizo interpretāciju.

31 Šajos apstākļos ir jāsecina, ka tik būtiskus šķēršļus faktiskai Kapienu tiesību normu piemērošanai PVN jomā nevar pamatot ar tiesiskās drošības principu un tādējādi tie ir jāuzskata par nesaderīgiem ar efektivitātes principu.

32 Tādējādi uz uzdoto jautājumu ir jāatbild tā, ka Kapienu tiesības nepieņem pamata lietā aplūkojamajos apstākļos piemērot tādā valsts tiesību normu kā Itālijas Civilkodeksa 2909. pants strādā par PVN, kas attiecas uz taksācijas gadu, attiecībā uz kuru vēl nav pieņemts galīgs tiesas lēmums, jo tas liegtu valsts tiesai, kas izskata šo strādu, ņemt vērā Kapienu tiesību normas par āunprēto rēķinu, kura saistīta ar minēto nodokli.

Par tiesāšanas izdevumiem

33 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemjamā par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palātā) nospriež:

Kapienu tiesības nepieņem pamata lietā aplūkojamajos apstākļos piemērot tādā valsts tiesību normu kā Itālijas Civilkodeksa (*codice civile*) 2909. pants strādā par pievienotās vērtības nodokli, kas attiecas uz taksācijas gadu, attiecībā uz kuru vēl nav pieņemts galīgs tiesas lēmums, ja tas liedz valsts tiesai, kas izskata šo strādu, ņemt vērā Kapienu tiesību normas par āunprēto rēķinu, kura saistīta ar minēto nodokli.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – itāļu.